
Bestämmelserna om iakttagande av budgeten

1. Budgetens bindande verkan

Enligt 110 § i kommunallagen ska budgeten innehålla de anslag och beräknade inkomster som uppgifterna och verksamhetsmålen förutsätter samt en redogörelse för hur finansieringsbehovet ska täckas. Budgeten ska iakttas i kommunens verksamhet och ekonomi. Enligt 77 § i förvaltningsstadgan utfärdar stadsfullmäktige bestämmelser om hur budgeten ska iakttas och på vilket sätt budgeten och dess motiveringar är bindande för stadens myndigheter. Stadsstyrelsen utfärdar bestämmelser om hur de mål och åtgärder som skrivits in i verksamhetsplanerna är bindande för stadens myndigheter.

Målen som är bindande i förhållande till stadsfullmäktige

Alla klausuler och verksamhetsmål för organen samt anslag och inkomstberäkningar är bindande i förhållande till stadsfullmäktige om inte något annat bestämts nedan.

De mål för organen som är bindande i förhållande till stadsfullmäktige ingår i verksamhetsplanerna mellan stadsstyrelsen och organen. De mål och punkter i verksamhetsplanerna som inte är bindande i förhållande till stadsfullmäktige är bindande mål i förhållande till stadsstyrelsen eller uppgifter som ska tillkännages.

De allmänna motiveringarna i budgeten som fastställts av stadsfullmäktige och organets helhetsbild av utvecklingsriktningen inom sektorn och nyckeltalen som beskriver servicebehovet och verksamheten är inte bindande mål i förhållande till stadsfullmäktige.

De verksamhetsmässiga och ekonomiska målen för stadsfullmäktige, centralvalnämnden och revisionsnämnden presenteras i en form som är snävare än den servicehelhetsspecifika verksamhetsplanen som en del av stadens verksamhetsplan. Dessa organs beskrivning av verksamheten och dess utvecklande samt förändringar i omvärlden är inte bindande mål.

Stadsfullmäktige har beslutat att fastställa anslagen i organens driftsekonomidel och de beräknade inkomsterna som nettobindande (verksamhetsbidrag) för de ändamål som överenskommit i budgeten. En positiv avvikelse i verksamhetsbidraget ger inte organet rätt att besluta om nya funktioner/användningsändamål som man inte har fattat beslut om i budgeten.

Till investeringar som är bindande i förhållande till stadsfullmäktige hör de i budgeten införda investeringsutgifterna, finansieringsandelarna och överlåtelseinkomsterna av bestående aktiva samt de projektspecifika kostnadsberäkningar som stadsfullmäktige separat fattat beslut om.

Anslagen i organets driftsekonomidel och anslagen i investeringsdelen är separat bindande. Med anslagsbesparing i driftsekonomidelen kan inte täckas överskridning av anslaget i investeringsdelen och vice versa.

I behovsutredningar och projektplaner gällande stadens lokalprojekt iakttas bestämmelserna i förvaltningsstadgan. I förvaltningsstadgan har också bestämts om beslutanderätt i investeringar och övriga utgifter med lång verkningsgrad.

De bindande posterna i stadens resultaträkningsdel är finansieringsinkomster och -utgifter. Förändringen i lånebeståndet är en bindande post i finansieringskalkylen.

Dotterammanslutningarnas bindande mål i förhållande till stadsfullmäktige är klausuler samt mål som antecknats under "Koncernbolagets bindande mål i förhållande till stadsfullmäktige."

2. Ändringar i budgeten utan beslut av stadsfullmäktige

Anslaget som godkänts av stadsfullmäktige får genom stadsstyrelsens beslut överskridas med ett belopp som motsvarar överskridningen av inkomsterna eller nya inkomster utan separat beslut av stadsfullmäktige om anslaget eller inkomstberäkningen inte har kunnat beaktas vid uppgörandet av budgeten och om följande villkor uppfylls samtidigt:

- inkomster och utgifter som överskrids har ett direkt och motiverat orsakssammanhang,
- som inkomst räknas statsandelar eller statsbidrag.
- utgiftsökningen täcks helt med ökning av externa inkomster och inkomstinfödet är säkert.

Anslaget som godkänts av stadsfullmäktige får genom nämndens beslut överskridas med ett belopp som motsvarar överskridningen av inkomsterna eller nya inkomster utan separat beslut av stadsfullmäktige om anslaget eller inkomstberäkningen inte har kunnat beaktas vid uppgörandet av budgeten och om följande villkor uppfylls samtidigt:

- inkomster och utgifter som överskrids har ett direkt och motiverat orsakssammanhang,
- som inkomst räknas EU-finansiering, sponsorinkomster, inkomster som baserar sig på extern beställning, inkomster från ett projekt som staden ansvarar för
- utgiftsökningen täcks helt med ökning av externa inkomster och inkomstinfödet är säkert.

Om utgiftsökningen inte helt kan täckas med ovan nämnda inkomster krävs alltid ett starttillstånd av stadsstyrelsen. I ansökan ska inkluderas en finansieringsplan och en plan för användning av arbetskraft.

Dessutom förutsätts organet göra upp en förteckning över beslut som fattats på grundval av det ovanstående.

Den behöriga myndigheten kan besluta om överföring av anslag från ett organ till ett annat. Då tilläggs det överförda anslaget i anslaget som fastställts av stadsfullmäktige.

Enligt förvaltningsstadgan kan stadsstyrelsen besluta om ändringar i nämndernas anslag och i de uppställda målen, i de fall då stadens organisation ändras under budgetåret.

Stadsstyrelsen kan i detta fall delegera sin beslutanderätt till nämnder.

3. Åtgärder för iakttagande av budgeten

Organen ska utvärdera kontinuerligt utfallet av ekonomin och verksamheten och omedelbart eller i samband med delårsöversikter föreslå stadsstyrelsen åtgärder för iakttagandet av budgeten.

4. Uppföljning av verksamheten och ekonomin

4.1 Delårsöversikter och bokslut

Till stadsfullmäktige, stadsstyrelsen och revisionsnämnden avges delårsöversikter över utvecklingen av verksamheten och ekonomin tre gånger om året under räkenskapsperioden. En fjärde rapport om utfallet av verksamheten och ekonomin som avges är ett bokslut.

I delårsöversikterna rapporteras bedömningar om utfallet av de bindande mål och budgetklausuler som fastställts av stadsfullmäktige under räkenskapsperioden.

Den första delårsöversikten utarbetas för rapporteringsperioden 1.1 - 31.3.

- Delårsöversikten som avges senast i juni innehåller en ekonomisk översikt samt en prognos för utfallet av de ekonomiska målen och personalmålen.

Den andra delårsöversikten utarbetas för rapporteringsperioden 1.1 - 30.6.

- Delårsöversikten som avges senast i september innehåller en översikt över verksamheten och ekonomin samt en prognos för utfallet av de verksamhetsmässiga och ekonomiska målen samt personalmålen.

Den tredje delårsöversikten utarbetas för rapporteringsperioden 1.1 - 30.9.

- Delårsöversikten som avges senast i november innehåller en ekonomisk översikt samt en prognos för utfallet av de ekonomiska målen och personalmålen.

Ett bokslut upprättas för en räkenskapsperiod som är ett kalenderår.

- Till bokslutet hör balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys och noter till dem samt en tablå över budgetutfallet och en verksamhetsberättelse.

Kommunstyrelsen ska upprätta ett bokslut för räkenskapsperioden före utgången av mars månad året efter räkenskapsperioden.

4.2 Uppföljning av borgmästarprogrammet

Om genomförandet av målen i borgmästarprogrammet rapporteras som en del av årets andra delårsöversikt och bokslutet.

4.3 Månadsrapportering om utvecklingen av verksamheten och ekonomin

Direktörerna för servicehelheterna rapporterar månatligen om utvecklingen av verksamheten och ekonomin till sina respektive nämnder.

Direktören för servicehelheten ska enligt en separat tidtabell och anvisning rapportera till kanslichefen om verksamheten och ekonomin samt se till att kanslichefen har sådan information om verksamheten som är tillräcklig för tillsyn.

5. Projekt och planer

I fråga om budget och bokföring för projekten iakttas de bestämmelser och anvisningar som utfärdats av den behöriga myndigheten för staden.

Enligt ett beslut av direktören för servicehelheten förutsätter igångsättandet av projekt eller en ny verksamhet som finansieras med externa medel en plan som behandlas enligt principerna för stadens utvecklingsmodell och portföljhantering (stadsstyrelsen 29.9.2014 § 368). Av planen ska framgå följande:

- Andelen utomstående finansiering
- Projektets alla resurser och anslagen för dem samt differensen mellan dem dvs. den självfinansieringsandel som staden ansvarar för och hur man ska täcka den i budgeten.
- Direkt och indirekt behov av årsverken och inverkan på personalplanen.

Projekt och planer som ger upphov till förändringar i verksamhetsbidraget rapporteras i samband med delårsöversikter. Samtidigt föreslås budgetändringar i organets budget.
